

Pedagogisch werkplan

Pedagogisch werkplan Peuterspeelzaal Humpie Dumpie

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Hoofdstuk 1 Doelstelling en functie peuterspeelzaal Humpie Dumpie.....	3
Hoofdstuk 2 Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen	3
Hoofdstuk 3 Plaatsing	4
3.1 Aanmelden	4
3.2 Wachtlijst en plaatsingsbeleid.....	4
3.3 Intake	5
3.4 Wennen	5
3.5 Brengen en halen	6
Hoofdstuk 4 Indeling van de ochtend	6
Hoofdstuk 5 Eten en drinken	7
5.1 Eten en drinken	7
5.2 Dieet, allergie, andere culturen	8
5.3 Feesten en trakteren	8
5.4 Kleding/luiers	
Hoofdstuk 6 Verschonen, toiletgang en zindelijk worden	7
6.1 Verschoning	7
6.2 Toiletgebruik en zindelijk worden	7
Hoofdstuk 7 Ruimte-indeling	7
7.1 Binnenruimten	7
7.2 De buitenruimte	7
7.3 De kring	8
Hoofdstuk 8 Het kind	8
8.1 JSO Peuterestafette	9
8.2 Signaleren van problemen	9
8.3 Doorverwijzen	9
8.4 Ondersteuning leidsters	10
8.5 Corrigeren en belonen	10
8.6 Zieke kinderen	10
Hoofdstuk 9 Informatie-uitwisseling	10
9.1 Mondelinge informatie-uitwisseling	10
9.2 Schriftelijke informatie	10
9.3 Oudercommissie	11
9.4 Ouderbijeenkomsten	11
9.5 Klachtenprocedure	11
Hoofdstuk 10 Veiligheid en hygiëne	11
10.1 Bedrijfshulpverlening en EHBO	11
10.2 Jaarlijkse GGD inspectie.....	12
10.3 Vierogenprincipe	12
10.4 RIV en RIG	13

Voorwoord

Kinderopvang De Koekenbieren wil kwalitatief goede kinderopvang bieden. Door kritisch te blijven kijken naar ons pedagogisch handelen proberen wij de kwaliteit constant te verbeteren en stellen het bij wanneer daar aanleiding toe is. In het pedagogisch beleid komt tot uitdrukking hoe wij met kinderen omgaan en waarom wij dat zo doen. Per werksoort is dan ook een pedagogisch werkplan gemaakt.

In dit werkplan beschrijven wij het doel en de functie van de peuterspeelzaal.

Ouders ontvangen standaard het informatieboekje aan het begin van het schooljaar. Ons pedagogisch beleid is op aanvraag op de psz in te zien en het pedagogisch werkplan van de psz is te downloaden via onze website. Zodra deze wordt ge-update zal de meest recente versie via de website kunnen worden gedownload.

Wij willen benadrukken dat dit werkplan altijd in ontwikkeling blijft en aangepast wordt indien er nieuwe afspraken gemaakt worden.

Alle protocollen waar in dit werkplan naar wordt verwezen, liggen ter inzage op de peuterspeelzaal en kunnen op verzoek altijd worden ingezien.

Daar waar wij spreken in dit plan over ouders, worden ook verzorgers bedoeld. Waar wordt gesproken van leidsters worden pedagogisch medewerksters en groepshulpen bedoeld en andersom.

Kinderopvang De Koekenbieren

Laatste revisie mei 2015

Hoofdstuk 1 Doelstelling en functie peuterspeelzaal Humpie Dumpie

Peuterspeelzaal Humpie Dumpie, verder te noemen de psz, stelt zich ten doel de ontwikkeling van kinderen te bevorderen door hen onder deskundige begeleiding in groepsverband samen te brengen in een ruimte die speciaal voor kinderen is ingericht. De psz wil de algehele brede ontwikkeling van de kinderen stimuleren en de peuter in zijn eigen waarde laten en hem alle mogelijkheden bieden tot onbevangen spelen. Het aanbieden van een vaste dagindeling is de basis om de peuters te stimuleren in hun ontwikkeling en samenspel met andere kinderen. De peuters moeten zichzelf kunnen zijn in de groep, waardoor zij leren te vertrouwen op hun eigen mogelijkheden. Dit vertrouwen bevordert hun zelfbewustzijn en zelfstandigheid om uit te groeien tot evenwichtige en sociale kinderen. Voorop staat dat het contact hebben met andere kinderen belangrijk is: ze kunnen met elkaar en met de leidsters spelen, plezier maken en spelenderwijs een aantal dingen leren. Het is onze bedoeling het kind vertrouwd te maken met verschillende materialen en het gebruik hiervan te stimuleren door op gerichte, bewuste en herkenbare wijze uitnodigende speelsituaties te creëren. De doelgroep is kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. Het maximale aantal kinderen in een groep is 16. Er is altijd een vaste pedagogisch medewerkster aanwezig samen met een vaste groepshulp.

Hoofdstuk 2 Scheppen van ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen

Ouders dragen de zorg en opvoeding van hun kind(eren) tijdelijk aan ons over. De pedagogisch medewerkers zijn zich dan ook bewust van hun grote verantwoordelijkheid en nemen deze taak met veel plezier, positieve energie en deskundigheid op zich.

Motoriek en spelontwikkeling

De motorische ontwikkeling van een kind is de manier van spelen en bewegen. Dit kan gebeuren door voldoende bewegingsmateriaal aan te bieden zoals fietsjes, karren, water en zand enz. De fijne motoriek van de vingers oefenen we door te tekenen, te verven, te plakken, kleien, puzzelen, ministeck e.d.

Sociale ontwikkeling

De peuter is aanvankelijk gewend het grootste deel van de dag met zijn ouders alleen door te brengen. Dit is te doorbreken door het kind twee dagdelen naar de speelzaal te brengen. Hier komt het in contact met leeftijdsgenootjes en niets is zo leerzaam als je leeftijdsgenootjes!

Emotionele ontwikkeling

Als het kind thuis spanningen ondervindt, kan het dit uiten door het met zijn leeftijdsgenootjes in zijn fantasiespel te spelen. Ook andere problemen kan het zo kwijtraken. Denk maar aan een verblijf in het ziekenhuis. Dit kan met elkaar worden nagespeeld. Het kind krijgt hierdoor meer zelfvertrouwen en ook meer vertrouwen in de andere kinderen. Emoties niet opkroppen maar uitspelen is bevorderlijk voor het ontwikkelen van de eigen wil.

Taal/Spraakontwikkeling

Peuters zijn volop bezig met het ontwikkelen van hun spraak en de vergroting van hun woordenschat. Ze zijn nieuwsgierig naar de vele geluiden en klanken van de taal. Op de speelzaal wordt taal- en spraakontwikkeling gestimuleerd door zingen en voorlezen. Wie durft, kan ook in de groep iets vertellen. Ook spelend leren ze natuurlijk veel van elkaar en ervaren dan het belang om je met taal uit te kunnen drukken.

Creatieve ontwikkeling

Thuis zijn niet altijd voldoende mogelijkheden aanwezig om de creatieve geest van het kind tot uiting te laten komen. De dag gaat vaak op aan alledaagse dingen. In de speelzaal is van alles aanwezig en de ruimte is afgestemd op het ondernemende peutervolkje. Het kind kan zijn gang gaan. Het kind komt in aanraking met allerlei materialen, zoals verf, klei en zand en leert verschillende technieken, waaronder, tekenen, scheuren, uitprikken, knippen, verven en plakken.

Cognitieve ontwikkeling

Kinderen leren spelenderwijs de wereld om zich heen te ontdekken. Door middel van puzzels, spelletjes, kleuren en vormen proberen we het denkvermogen te stimuleren. Ook voorleesboeken en seizoensthema's spelen hierbij een rol. Het helpt de peuter met het leren waar te nemen, te ordenen en te sorteren. Het zelfstandig bedenken van oplossingen voor problemen door het kind is van groot belang in de verstandelijke ontwikkeling, bijvoorbeeld door zelf een puzzel te proberen te maken.

Kort samengevat wordt het kind op de speelzaal dus de volgende mogelijkheden geboden:

- Ontplooiing en ontwikkeling op individueel niveau
- Ontmoeting van leeftijdsgenootjes in een kindvriendelijke en vertrouwde omgeving
- Het aangaan van relaties met andere volwassenen dan de eigen ouders
- Functioneren in een groep leeftijdsgenootjes
- Ongedwongen oefening in omgangsvormen
- Vergemakkelijking van de overgang naar het basisonderwijs.

Hoofdstuk 3 Plaatsing

3.1 Aanmelden

Voor het aanmelden van uw kind kunt u een inschrijfformulier ophalen bij de speelzaal of downloaden van de website www.dekoekenbieren.nl

Na ontvangst van het inschrijfformulier en inschrijfgeld van € 16,50 staat uw peuter bij ons ingeschreven. U krijgt hiervan een schriftelijke bevestiging.

3.2 Wachtlijst en plaatsingsbeleid

Plaatsing geschiedt op volgorde van inschrijving. Tegen de tijd dat uw peuter bij ons geplaatst kan worden, krijgt u van ons schriftelijk bericht. Voor vragen m.b.t. de wachtlijst kunt u contact opnemen met Daniëlle of Peggy Koekenbier, 020-4971306.

Er is een vaste leidster werkzaam op de dinsdag en donderdag groep (Arianne Worm) en op de maandag, woensdag, vrijdag groep (Annelies Celie). De groepshulpen zijn Astrid van Berkel (ma-wo), Myrna van Geilswijk (di-do) en Yvonne Berk (vrij).

Er is een vaste groep op de dinsdag- en donderdagochtend. En op de maandag en/of woensdag en/of vrijdagochtend. Andere combinaties van ochtenden zijn in overleg mogelijk. Minimale plaatsing is 2 ochtenden, dit in verband met de gewinning.

3.3 Intake

De nieuwe ouders hebben op de startdatum een intakegesprek op de psz. Tijdens dit gesprek wordt uitleg gegeven over de dagelijkse gang van zaken en worden er afspraken gemaakt met de ouders over bijvoorbeeld eten, halen en brengen en andere praktische zaken. Dit formulier komt in de map van de groep waar het kind wordt opgevangen, zodat het voor de groepsleidster altijd bij de hand is.

3.4 Wennen

Voor het eerst naar de peuterspeelzaal: voor het ene kind een groot avontuur, waar hij zonder problemen inspringt, voor het andere kind is het aanvankelijk 'best wel eng'. Samen met de leidster(s) spreekt de ouder af wat voor wenperiode voor het kind het meest geschikt is. Peuters hebben nog weinig begrip van tijd en hebben (vooral in het begin) geen idee wat het betekent als er gezegd wordt: "ik kom je straks weer halen". Daarom volgen we op Humpie Dumpie een gestructureerde dagindeling. Regelmatig terugkerende elementen (vrij spel, de kring, een activiteit, fruit eten) geven herkenbaarheid en daarmee wordt "straks" verduidelijkt. Een vaste dagindeling geeft de peuter houvast.

De eerste keer komt de ouder samen met het kind en blijft de ouder voor het intakegesprek met de leidster. Tijdens het gesprek wordt het reilen en zeilen op de peuterspeelzaal besproken en eventuele bijzonderheden van het kind doorgenomen. Zo maakt de ouder een deel van de ochtend mee en ervaart de ouder hoe het er aan toegaat op de speelzaal, hoe het programma eruit ziet, wat voor materialen er zijn en hoe er met de kinderen wordt omgegaan en gespeeld.

Het kind blijft in principe meteen de hele ochtend. Na het intakegesprek neemt de ouder, in het bijzijn van de leidster, duidelijk afscheid en zegt dat hij/zij straks weer terugkomt. Zeker in het begin is het fijn samen afscheid te nemen en te zwaaien. Huilen als de ouder weggaat is een gebruikelijke reactie en ook niets om zorgen over te maken, integendeel. Het is niet niks voor een 2-jarige om zijn ouder uit te zwaaien. Het komt ook voor dat peuters de eerste keren probleemloos afscheid nemen en daar pas later moeite mee hebben.

De peuter zal door ervaring leren dat de ouder weer terugkomt en de peuterspeelzaal als een fijne, veilige plek moeten gaan ervaren. De leidster is goed in staat om de peuter te troosten en af te leiden. En ouders mogen altijd even de speelzaal bellen om te horen hoe het gaat. Voor de eerste keren is het belangrijk dat de ouder de peuter zelf weer ophaalt. Dit geeft het kind het vertrouwen dat de ouder weer terugkomt.

In de uitzonderingsgevallen dat het niet gaat en de peuter zich erg verdrietig blijft voelen, belt de leidster altijd de betreffende ouder(s) en overlegt. Samen kan dan bekeken worden hoe het wennen aangepakt kan worden.

Bij het brengen, bestaat altijd de mogelijkheid om samen met het kind even iets te doen: een puzzel maken, een boekje lezen, met de Duplo spelen. Op die manier wordt de (dagelijkse) overgang van thuis naar de speelzaal vergemakkelijkt. Vanzelfsprekend is het dan ook mogelijk om een (kort) praatje met de leidster of met andere ouders te maken.

3.5 Brengen en halen

Op de breng- en haalmomenten wordt belangrijke informatie over het kind uitgewisseld. Ouders kunnen tijdens het brengen praktische informatie over het kind doorgeven. Op het moment dat ouders het kind komen halen, geven de groepsleidsters belangrijke informatie over het kind, zoals de activiteiten die het kind heeft ondernomen. Omdat de contactmomenten vaak kort zijn, is het altijd mogelijk om een gesprekje met de groepsleidsters aan te vragen, zodat op een rustiger moment uitgebreid met elkaar gesproken kan worden.

Hoofdstuk 4: Indeling van de ochtend

De psz heeft een vaste indeling van de ochtend, afgestemd op de behoefte van de kinderen. Peuters hebben nog geen begrip van tijd en hebben geen idee van wat het betekent als er gezegd wordt: *"Ik kom je straks weer halen"*. Door het aanbieden van een dagindeling met een regelmatig en consequent programma en vaste regels wordt het *"straks"* voor de peuter verduidelijkt. Middels een vaste structuur van *"eerst gaan we dit doen"*, *"dan gaan we wat drinken"*, *"dan gaan we dat doen"* en *"dan komt mama"*, leren we het kind vertrouwen te krijgen in de omgeving en dat de ouders hem inderdaad weer komt halen. Deze dagindeling geeft zowel de kinderen als leidsters houvast, maar er wordt voorkomen dat kinderen op welke manier dan ook gedwongen worden om aan bepaalde activiteiten mee te doen.

Bij de dagindeling wordt uitgegaan van de volgende structurele momenten:

- het **emotionele** moment van afscheid nemen
- het **individuele** moment van het beginnen met vrij spelen
- het **collectieve** moment van het met elkaar in de kring zitten
- het **rituele** moment van het naar de WC gaan en handen wassen
- het **collectieve** moment van bij elkaar aan tafel gaan zitten om wat te eten of te drinken
- het **sociale** moment van samen naar buiten gaan om te spelen of om met elkaar te plakken, te verven, enzovoorts
- het **vanzelfsprekende** moment van het ophalen van de peuter

Hoe ziet een ochtend op de peuterspeelzaal eruit?

- Vanaf 8.45 uur zijn de ouders welkom. Na een gewinningsmoment nemen de ouders afscheid van hun kind.
- Tussen 9.00 uur en 10.00 uur kunnen de peuters overal mee spelen, of tekenen, puzzelen, etc.
- Met mooi weer spelen we buiten en bij slecht weer vullen we het programma in met spelletjes en knutselen.
- Om ongeveer 10.30 uur gaan we aan tafel om wat te eten en drinken.
- Om 11.00 uur gaan we bij mooi weer nog even lekker buiten spelen en anders vrij binnen spelen.
- Rond 11.30 uur zitten we in de kring. We lezen samen, we zingen of zeggen een versje op en luisteren naar elkaar.
- Om 11.45 uur worden de peuters weer opgehaald.

Hoofdstuk 5 Eten en drinken

5.1 Eten en drinken

Op de psz wordt er met elkaar als groep gegeten en gedronken. Gezamenlijk eten heeft meerdere functies. Behalve dat eten en drinken noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van een kind, heeft het ook een sociale functie, een sfeerfunctie en een moment van rust. De kinderen eten samen met de leidsters aan tafel. De kinderen krijgen het eten mee van thuis. Te denken van aan fruit, een boterham, koekje etc. Kinderen worden nooit gedwongen hun trommel leeg te eten, daarom wordt de ouders ook verzocht niet teveel mee te geven. Ze worden wel gestimuleerd om voldoende te eten. Drinken gaat met een pakje of drinkbeker, bijvoorbeeld vruchtensap, melk of drinkyoghurt. Ook dit krijgen de kinderen mee van thuis.

5.2 Dieet, allergie, andere culturen

Ouders zijn verantwoordelijk om de pedagogisch medewerkers op de hoogte te stellen van bijzonderheden en wensen rondom de voeding van hun kind. Bijzonderheden zoals een allergie, dieet of wensen vanuit een geloofsovertuiging worden tijdens het intakegesprek op het formulier genoteerd. Als er een kans is op een heftige allergische reactie van het kind op bepaalde voeding dan geven de ouders op het formulier aan welke stappen in een dergelijke situatie ondernomen moeten worden.

5.3 Feesten en trakteren

Bij een verjaardag mag een kind natuurlijk een traktatie uitdelen. Niet alle traktaties zijn geschikt om uit te delen, denk bijvoorbeeld aan lolly's. Ouders kunnen altijd overleggen met de groepsleiding voor een geschikte traktatie. De pedagogisch medewerkers vieren samen met het kind en de groep zijn verjaardag. In overleg met de ouders kijken we welke dag de verjaardag gevierd wordt. De pedagogisch medewerkers maken een feestmuts en een stoel wordt versierd voor de jarige en natuurlijk wordt een heel repertoire aan verjaardagsliedjes gezongen! Voor tips wat uit te delen verwijzen wij naar ons informatieboekje.

5.4 Kleding / Luiers

Voor kleding en meegebrachte knuffels etc. wordt geen verantwoording aanvaard. Trek uw kind iets praktisch aan. Het gebeurt wel eens, nadat we geverfd hebben en er wat verf op de kleding is gekomen. Dit is waterverf, die er in de was weer uitgaat.

Hoofdstuk 6 Verschonen, toiletgang en zindelijk worden

6.1 Verschoning

Uw kind hoeft niet zindelijk te zijn, wel graag luiers e.d. meegeven (liever geen luierbroekjes!). Is uw kind bezig met zindelijk worden, stel de leidster dan hiervan op de hoogte. Geef wat extra kleding voor verschoning mee, want ongelukjes kunnen nu eenmaal gebeuren. De leidsters vinden dit uiteraard geen enkel probleem. Kinderen die een luier dragen worden regelmatig gecontroleerd op een vieze luier en zo nodig verschoond.

5.2 Toiletgebruik en zindelijkheidstraining

Peuters zien hoe andere kinderen met de zindelijkheidstraining bezig zijn en worden daardoor vaak al gestimuleerd. Wanneer de ouders thuis met zindelijkheidstraining bezig zijn en het kind er zelf aan toe is, kan dat op de psz worden voortgezet. Dit wordt spelenderwijs gedaan. Kinderen die aangeven zelf te willen plassen krijgen daar de gelegenheid toe. Deze kinderen mogen zonder luier rondlopen. Wanneer er ongelukjes gebeuren wordt er geen negatieve aandacht aan geschonken. Het kind wordt altijd geprezen wanneer het kind een kleine of grote boodschap op de wc doet. Kinderen die al helemaal zelf naar het toilet kunnen gaan lopen vanuit de groepsruimte al dan niet onder begeleiding van de pedagogisch medewerker naar het toilet. Daarnaast wordt er goed op toegezien dat kinderen hun handen wassen.

Hoofdstuk 7 Ruimte-indeling

7.1 Binnenruimte

De groepsruimte is zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige manier kunnen spelen en ontdekken. Voor de peuters is allerlei ontwikkelingsmateriaal aanwezig. De indeling van de ruimte biedt kinderen de mogelijkheid om zelf keuzes te maken. Er zijn allerlei hoeken gecreëerd zodat kinderen in kleine groepjes of alleen kunnen spelen. Zij kunnen bijvoorbeeld kiezen om te spelen in de autohoek, poppenhoek of het winkeltje. Het pand wordt in de middag gebruikt als naschoolse opvang. De schoolkinderen spelen ook met het speelgoed, knutselmateriaal en ander ontwikkelingsmateriaal en verder staat de kast vol met spelletjes.

7.2 De buitenruimte

Wij vinden het belangrijk dat kinderen vaak buitenspelen. Een en ander is natuurlijk wel afhankelijk van het weer. De kinderen hebben de keuze uit verschillende materialen, zoals rijdend materiaal, zand- en waterbakken met emmertjes, vormpjes en schepjes.

7.3 De kring

De leidsters zetten de banken of de krukjes in een kring.

Met de kringgesprekjes wordt de peuters de gelegenheid gegeven om wat te vertellen, maar ook naar elkaar te luisteren.

Wil een nieuw kind nog niet in de kring zitten, dan maken de leidsters daar geen punt van. Het kind moet dan wel rustig ergens anders zijn, omdat de kring voor de kinderen veel van hun concentratie vraagt en lawaai leidt ze dan teveel af. Het kind gaat na verloop van tijd vanzelf ook in de kring zitten.

De leidster leest altijd een (prenten)boek voor. Ze wisselt per keer af: een wat moeilijker prentenboek voor de oudere kinderen en eenvoudige prentenboekjes voor de jongere kinderen. Voorlezen wordt gezien als een goede stimulans voor de spraak- en taalontwikkeling, voor de fantasie en voor de concentratie.

In de kring wordt aan het eind van de ochtend altijd een verhaaltje voorgelezen. Na het verhaaltje wordt er gezongen. Als laatste wordt een afscheidsliedje gezongen zodat de kinderen weten dat de kring is afgelopen en de ouders naar binnen mogen komen.

Hoofdstuk 8 Het kind

8.1 JSO Peuterestafette

Er is de laatste tijd veel aandacht voor een 'doorgaande ontwikkelingslijn' en een 'sluitende aanpak' voor 0- tot 6-jarige kinderen. Iedereen is het erover eens dat de eerste levensjaren heel belangrijk zijn voor de ontwikkeling van een kind. De toenemende aandacht voor de voor- en vroegschoolse periode heeft grote gevolgen voor peuterspeelzalen/kinderdagverblijven en andere voorschoolse voorzieningen.

Van 'beroepsopvoeders' wordt verwacht dat zij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van jonge kinderen. Een mogelijkheid om de doorgaande lijn vorm te geven, is het gebruik van een overdrachtsinstrument voor de basisschool. Op de psz wordt gebruik gemaakt van de peuterestafette van JSO. Enige tijd voor de vierde verjaardag van het kind of als het gaat verhuizen, wordt de peuter-estafette ingevuld. In de peuter-estafette beschrijven we hoe het kind zich op de psz heeft ontwikkeld. Voelt het kind zich prettig in de groep? Zit het lekker in zijn vel? Wat vindt het kind leuk?

Vlak voordat het kind de psz verlaat, krijgen de ouders twee estafetteboekjes mee naar huis: één voor de ouders zelf en één om door te geven aan de toekomstige leerkracht van het kind. Het is voor de leerkracht prettig om te weten wat het kind leuk vindt en waarin het wat extra aandacht nodig heeft.

De overdracht wordt als zeer positief ervaren door zowel ouders als pedagogisch medewerkers en leerkrachten. De overgang van de psz naar de basisschool is voor kinderen een grote stap. Het succes van een estafette staat of valt met een goede overdracht. Een estafette kan alleen slagen wanneer alle partijen samenwerken en goed op elkaar afgestemd zijn. Hoe beter de overdracht en samenwerking, hoe gemakkelijker een peuter de stap van de psz naar de basisschool kan maken.

8.2 Signaleren van problemen

In een peuterspeelzaal bestaat altijd de kans dat er sprake is van afwijkingen in gedrag en houding van de peuters. Het is de plicht van de leidsters om hier alert op te zijn en actie op te ondernemen. De leidsters van Humpie Dumpie zijn voortdurend in contact met de groep en beoordelen het (speel)gedrag van de peuters volgens normatieve waarden. Hierbij kijken zij naar de houding en het gedrag van het kind naar andere kinderen en naar de leiding. Tevens observeren ze spelgedrag. Hierbij kunnen zij gebruik maken van de observatielijsten van de JSO Peuterestafette.

Leidsters maken aantekeningen indien er sprake is van afwijkingen en bespreken deze allereerst met elkaar om tot een eenduidige mening te komen, ofwel is het structureel gedrag of een incident. Vervolgens bespreken de leidsters dit met de directie en daarna benaderen zij de ouders voor een privégesprek.

8.3 Doorverwijzen

Indien de leidsters van mening zijn dat er professionele hulp noodzakelijk is, dan verwijzen zij de ouders door naar de noodzakelijke hulpverlening:

Vroeghulp Amstelland en de Meerlanden

Graan voor Visch 14302

2132 VJ Hoofddorp

8.4 Ondersteuning leidsters

Conform de geldende wet- en regelgeving voldoen de leidsters aan de vastgestelde opleidingseisen. Medewerkers worden eventueel periodiek bijgeschoold op zowel pedagogisch gebied als ook op hun vaardigheden m.b.t. communicatie, brandpreventie, ziekte en ongevallen, enz. Het pedagogisch handelen, de organisatie en uitvoering in de praktijk en de aansturing van dit alles zijn onderwerpen die in vergaderingen met de directie aan de orde komen. Ook is er voor de leidsters ondersteuning en vraagbeantwoording beschikbaar via Vroeghulp Amstelland en de Meerlanden.

8.5 Corrigeren en belonen

Op de psz worden de kinderen op een positieve wijze benaderd en wordt door middel van positieve aandacht het gewenste gedrag gestimuleerd. Door de groepssituatie waarin kinderen meestal op vanzelfsprekende wijze meedoen met de groep is het corrigeren van kinderen veel minder een item dan in de thuissituatie.

Wanneer een kind negatief gedrag vertoont, wordt eerst gekeken naar het individuele kind en nagegaan wat de oorzaak van het gedrag zou kunnen zijn (niet lekker in zijn vel, verveling, onzekerheid, wijziging in de thuissituatie of ontwikkelingsproblematiek). De leidsters kunnen hier op deze manier rekening mee houden. Wanneer een kind na een waarschuwing negatief gedrag blijft vertonen, zal de leidster het kind op ooghoogte (gehurkt) op rustige wijze aanspreken en het daarbij ook aankijken. Bij herhaling kan het kind zonnodig voor korte duur op een bepaalde plek neergezet worden om zo even uit de situatie te zijn. Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag en het kind wordt eventueel afgeleid om te voorkomen dat het op deze manier steeds negatieve aandacht krijgt. Tegelijkertijd wordt positief gedrag door complimenten gestimuleerd. Wij vinden het belangrijk om ouders een terugkoppeling te geven over het gedrag van hun kind. Wellicht dat de ouders thuis ook met dit gedrag te maken hebben. Er kan dan goed afgestemd worden wat de beste benadering zal zijn.

8.6 Zieke kinderen

In geval van ziekte van hun kind wordt ouders verzocht de psz hier altijd over te informeren. Indien nodig zullen wij bij besmettelijke ziektes contact opnemen met de GGD. Zonnodig zullen alle ouders hierover door ons geïnformeerd worden. Kinderen die ziek zijn of een besmettingsgevaar voor anderen opleveren, mogen de psz niet bezoeken. Enerzijds omdat de leidsters niet adequaat opgeleid zijn om zieke kinderen te verzorgen en om het zieke kind zelf, en anderzijds omdat in geval van een besmettelijke ziekte het kind de andere kinderen en de leiding kan besmetten. Zaken zoals toedienen van medicatie en wat de groepsleiding doet als een kind ziek wordt op de groep, staan in het protocol Geneesmiddelen en medisch handelen welke op verzoek voor ouders ter inzage op de psz ligt.

Hoofdstuk 9 Informatie-uitwisseling

9.1 Mondelinge informatie-uitwisseling

Contacten tussen de groepsleidsters en ouders zijn van groot belang voor de kwaliteit van de opvang. Door een goede afstemming over en weer zullen groepsleidsters in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf op de psz beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen de ouders via de groepsleidster een beeld van wat hun kind beleeft tijdens hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt.

9.2 Schriftelijke informatie-uitwisseling

Alle relevante informatie over de psz staat in het jaarboekje. Na de zomervakantie en bij de aanvang van de opvang krijgen de ouders het meest recente jaarboekje uitgereikt.

9.3 Oudercommissie

Op 17 april 2012 is het ons gelukt om een oudercommissie in te stellen. De oudercommissie zal tenminste twee maal per jaar een overleg voeren. Bij dit overleg zullen een leidster en Peggy en Daniëlle Koekenbier aanwezig zijn. De oudercommissie kan ook onderling vergaderen. In de vergaderingen kunnen allerlei onderwerpen op de agenda staan zoals beleidsveranderingen, organisatieveranderingen, pedagogische zaken, prijsveranderingen en activiteiten.

9.4 Ouderbijeenkomsten

Bij Kinderopvang De Koekenbieren worden jaarlijks verschillende activiteiten en ouderbijeenkomsten georganiseerd voor de ouders van het kinderdagverblijf en de psz. Dit kan bijvoorbeeld een lezing zijn (in 2008 een lezing over de opvoeding van peuters; het stellen van regels en grenzen en in 2010 over voeding). Hierover worden de ouders door middel van een mail op de hoogte gebracht.

9.5 Klachtenprocedure

“Bent u tevreden vertel het rond, heeft u een klacht vertel het ons!!” is het uitgangspunt van Kinderopvang De Koekenbieren. Het kan natuurlijk voorkomen dat een ouder ontevreden is over een werkwijze of andere zaken. In de meeste gevallen kunnen klachten met de betrokkenen direct worden opgelost. Voor situaties waarin dit niet mogelijk blijkt is een vastgestelde regeling nodig. Indien ouders een klacht hebben verwijzen wij de ouders naar onze interne klachtenprocedure (in te zien op de psz) en verzoeken wij de ouder zich tot een van de leidsters te wenden en een klachtenformulier in te vullen.

Indien de ouder niet tevreden is met de afhandeling van de klacht en wij niet samen met de ouder tot een oplossing heeft kunnen komen zal de klacht worden voorgelegd aan de ZCKK (Zuidhollandse Centrale Klachtencommissie Kinderopvang). De ZCKK is een onafhankelijke en deskundige commissie, die speciaal in het leven is geroepen om klachten te behandelen over kindercentra. Volgens de wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector is de klager niet verplicht de klacht eerst intern te bespreken. De klager heeft het recht haar klacht rechtstreeks aan een externe klachtencommissie voor te leggen.

Ook de oudercommissie van de psz zal aangesloten worden bij deze klachtencommissie, zodat ook de oudercommissie bij eventuele klachten in de hoedanigheid van oudercommissie een klacht kan indienen en voorleggen.

Naast de waarde van de regeling voor degene met de klacht, heeft een klachtenregeling ook waarde voor de psz. Klachten geven informatie over mogelijke zwakke plekken in de organisatie. Een klacht kan gezien worden als een kans. Door een klacht serieus te nemen, kun je als instelling hierop wellicht je kwaliteit verbeteren. Wij staan dan ook altijd open voor suggesties/klachten van ouders.

Hoofdstuk 10 Veiligheid en hygiëne

10.1 Bedrijfshulpverlening en EHBO

De psz beschikt over een ontruimingsplan. Het plan is bekend bij degenen die op de psz werkzaam zijn. Na een oefening vindt een evaluatie plaats en indien nodig bijstelling van het plan. Op de psz is altijd een leidster aanwezig die in het bezit is van een bedrijfshulpverleningdiploma (BHV) en een diploma EHBO voor kinderen. De BHV-er heeft de leiding tijdens een ontruiming of op het moment dat er iemand onwel wordt, totdat er professionele hulp aanwezig is zoals brandweer of ambulance.

Elk jaar gaan de BHV-ers op herhalingscursus zodat zij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen die er op dit gebied zijn. Via een jaarlijkse herhalingscursus worden kennis en vaardigheden steeds opgefrist.

10.2 Jaarlijkse GGD-inspectie

Onder de Wet Kinderopvang wordt de veiligheid van kinderen bewaakt door uitvoering van de Risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid (RIV en RIG). Deze RIV en RIG vindt minimaal eenmaal per jaar plaats. Aan de hand hiervan wordt ingeschat in hoeverre kinderen worden blootgesteld aan bepaalde risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid. In een actieplan worden vervolgens de maatregelen geformuleerd die genomen worden om de risico's tot een minimum te beperken. De Koekenbieren is zelf verantwoordelijk voor een veilig en gezond leefklimaat. De GGD voert jaarlijks een inspectie uit, waarbij aan de hand van de RIV&RIG nagegaan wordt of de kinderopvang die De Koekenbieren biedt, voldoet aan de eisen die de Wet Kinderopvang stelt.

10.3 Vierogenprincipe

Naar aanleiding van de Amsterdamse zedenzaak is er een onderzoek naar de praktijk van de kinderopvang, de regelgeving, het toezicht en hulpverlenende instanties ingesteld onder leiding van Louise Gunning. Uit dit onderzoek zijn er een aantal gedegen aanbevelingen gekomen. Een belangrijke aanbeveling uit dit rapport is het vierogenprincipe.

Wat houdt het vierogenprincipe in?

Dit principe houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Vanaf 1 juli 2013 is het vierogenprincipe in werking getreden voor de dagopvang. Per 1 juli 2015 geldt het vierogenprincipe ook voor de peuterspeelzalen. Er moeten dus altijd twee volwassenen zijn die de kinderen in een groep kunnen zien of horen. Dit kunnen buiten pedagogisch medewerkers ook stagiaires, groepshulpen en of vrijwilligers zijn. Een vierogenprincipe verkleint niet alleen het risico ten aanzien van seksueel misbruik, maar ook het risico ten aanzien van kindermishandeling in brede zin.

De groepsruimte op de peuterspeelzaal heeft veel ramen. Tussen de sanitaire ruimte voor de kinderen en de groepsruimte is een raam aanwezig, zodat de medewerkers naar elkaar kunnen kijken. De deur van de groepsruimte naar de gang heeft een groot raam, waardoor er veel zicht is op de gang.

Op de peuterspeelzaal is altijd een pedagogisch medewerker aanwezig, ondersteund door een vaste groepshulp. De inzet van stagiaires vergroot de aanwezigheid van ogen en oren.

De kinderen worden tussen half 9 en kwart voor 9 gebracht en om kwart voor 12 weer opgehaald. Er zijn dan veel mensen in het pand aanwezig. Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

Een pedagogisch medewerker of groepshulp is niet langdurig en structureel alleen buiten met kinderen. Het buitenspelen op de speelplaats is zichtbaar van binnenuit door de vele ramen in het pand. Ook is de speelplaats zichtbaar voor omringende woningen. De zichtbaarheid voor de buurt/omgeving moet zo min mogelijk belemmerd worden. Van de omwonenden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand hen kan opmerken.

10.4 RIV en RIG

De veiligheid van kinderen wordt bewaakt door uitvoering van de Risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid (RIV en RIG). Deze RIV en RIG vindt minimaal eenmaal per jaar plaats. Aan de hand hiervan wordt ingeschat in hoeverre kinderen worden blootgesteld aan bepaalde risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid. In een actieplan worden vervolgens de maatregelen geformuleerd die genomen worden om de risico's tot een minimum te beperken. De Koekenbieren is zelf verantwoordelijk voor een veilig en gezond leefklimaat. De GGD voert jaarlijks een inspectie uit, waarbij aan de hand van de RIV&RIG nagegaan wordt of de psz voldoet aan de eisen die de wet stelt.

Aanvullende veiligheidsregels op de psz:

- Schoonmaakmiddelen worden boven kindhoogte bewaard in de voorraadkast.
- De groepsleidsters leren de kinderen na een bezoek aan het toilet hun handen te wassen. Ook als de kinderen buiten hebben gespeeld wassen de kinderen eerst hun handen voor zij aan tafel gaan eten.
- Meegebrachte knuffels worden door de groepsleiding altijd bekeken op veiligheid. Speelgoed van huis meenemen mag in principe. De groepsleiding attendeert de ouders op het risico van wegraken of stukgaan. Vooral tijdens de wenperiode of bij belangrijke veranderingen kan een kind steun ervaren door de nabijheid van vertrouwd speelgoed van thuis.
- De psz wordt dagelijks door de groepsleiding schoongemaakt en door de groepsleiding van de BSO. Hygiënisch werken is van groot belang en daarom zijn hiertoe richtlijnen in het Protocol Hygiëne opgenomen.
- Het (buiten)speelgoed wordt regelmatig door de groepsleidsters gecontroleerd.
- Er wordt goed gelet op het sluiten van het hek van de buitenruimte.
- Kinderen worden bij zon ingesmeerd met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor.

Halfweg, laatste revisie mei 2015